

ת"פ 16122/01/16 - מדינת ישראל נגד ארז מזרחי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 16122-01-16 מדינת ישראל נ' מזרחי (עציר) 11 ספטמבר 2016

לפני
בענין
כבוד השופטת מיכל ברק נבו
מדינת ישראל (פמ"מ)
על ידי ב"כ עו"ד יעל בן שמואל

המאשימה

נגד

ארז מזרחי (עציר)
על ידי ב"כ עו"ד גיל גבאי

הנאשם

גזר דין

הרקע וכתב האישום

1. הנאשם הורשע ביום 3.7.16, על יסוד הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בבצוע עבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 [חוק העונשין].

על פי הודאתו, ביום 20.12.15 בשעה 12:39 לערך, הגיע הנאשם רכוב על אופנוע לבנק הבינלאומי הראשון ברחוב הבנים 12 בהוד השרון [הבנק]. הוא חנה את האופנוע מאחורי עמוד בסמוך לבנק ונכנס לבנק כשהוא לובש מעיל, חבוש בקסדה, מרכיב משקפיים אטומים ומצויד בשקית. הנאשם התקרב ואמר לפקידה ליזה חכמון: "זה שוד יש לי אקדח תביאי לי את הכסף". בתגובה לכך, הכניסה חכמון לשקית 3,700 ₪, הנאשם נטל את השקית ועזב את המקום.

2. כאמור, הצדדים הגיעו להסדר טיעון, בטרם החל הליך שמיעת הראיות, שבמסגרתו הודה הנאשם בעובדות כתב האישום המקורי. מעבר לכך לא הגיעו הצדדים להסכמה עונשית.

טיעוני הצדדים לעונש

3. בפתח טיעוניה הגישה ב"כ המאשימה את רישומו הפלילי של הנאשם, שממנו עולה כי לחובתו שלוש הרשעות קודמות, כאשר האחרונה משנת 2008 בגין גניבה והסגת גבול פלילית (יתר הרשעותיו ישנות ועניין בעבירות של הגרלות והימורים אסורים, משנת 2005 והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, משנת 2004). בגין הרשעות אלו נדון הנאשם למאסרים

עמוד 1

מותנים בלבד, כך שמעולם לא נשא עונש מאסר מאחורי סורג וברז.

ב"כ המאשימה עמדה על הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מבצע העבירה: הגנה על חיי אדם, שלומו וביטחונו והגנה על האינטרס הכלכלי של נפגעי העבירה. לטענתה, מאחר שמדובר בשוד סניף בנק יש להגן על עובדי הבנק כמו גם על קניינו של הבנק ועל הסדר הציבורי התקין. עוד נטען כי לא בכדי העונש המרבי הקבוע בצידה של עבירת השוד עומד על 14 שנות מאסר, שכן מדובר בעבירות שכיחות, המתבצעות ממניע כספי גרידא, כשהן קלות לביצוע וקשות לתפיסה. לפיכך, יש להחמיר עם מבצעי עבירת השוד. כמו כן לטענתה, החמרה בענישה מתבקשת הן לצורכי הרתעה, הן כדי להעביר מסר שבצוע העבירה אינו משתלם. לפיכך עתרה ב"כ המאשימה להעלות את רף הענישה.

אשר למדיניות הענישה הנהוגה, ב"כ המאשימה הפנתה למספר פסקי דין, אשר לשיטתה מבססים את המדיניות הראויה, ואף חזרה על כך שיש צורך בהחמרת הענישה. אתייחס באופן פרטני לפסקי הדין שהוזכרו על ידי התביעה בפרק ההכרעה. אציין, כי העונשים שאישר בית המשפט העליון באותם מקרים נעו בין 24 ל-36 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה, נטען, כי הגם שמעשי הנאשם לא בוצעו תוך שימוש באלימות פיזית, די בכך שהנאשם היה רעול פנים (חבש קסדה והרכיב משקפים אטומים) ואיים על פקידת הבנק כי ברשותו אקדח, על מנת להטיל עליה אימה ולקבל את מבוקשו. ב"כ המאשימה אף טענה, כי מעשי הנאשם בוצעו תוך תכנון מוקדם: הנאשם נכנס לסניף בנק שאין בו מאבטח, וניגש ישירות לפקידה כשהוא מצויד בשקית. לטענתה, הנאשם ניצל את האמצעים שעמדו לרשותו (מעבודתו כשליח), על מנת להצליח ביתר קלות בביצוע העבירה, כך שלא היה לו צורך להשיג ציוד מיוחד להסתרת זהותו. עוד טענה, כי אמנם סכום הכסף שנגנב אינו גבוהה, אך לנאשם לא הייתה שליטה על כמות הכסף שנמצא בידי הפקידה אותה העת.

לפיכך, ביקשה ב"כ המאשימה לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל.

אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, לזכותו של הנאשם עומדת הודאתו בעובדות כתב האישום ולקיחת אחריות למעשיו. עם זאת טענה ב"כ המאשימה, כי עד היום לא החזיר הנאשם את הכסף ששדד, ובעברו הרשעות קודמות. לפיכך ביקשה לקבוע את עונשו בגבול התחתון-בינוני של המתחם, לצד ענישה נלווית - מאסר על תנאי, קנס ופיצוי כספי לפקידת הבנק.

4. מנגד, **ב"כ הנאשם** טען, כי בקשת המאשימה להחמרת הענישה במקרה דנן, משמעה להפוך את הנאשם ל"דוגמא ומופת" ולהחמיר בענישה "על גבו" (כלשונו). עוד הוסיף, כי המתחם שהציעה ב"כ המאשימה והעונש שעתרה לו אינם משקפים את מדיניות הענישה הנהוגה. פסקי הדין שעליהם סמכה המאשימה את טיעוניה אינם משקפים את הפסיקה אחרי תיקון 113 לחוק העונשין ולפיכך יש קושי משמעותי להסתמך עליהם. בהקשר זה נטען, כי קיים שוני מהותי בין מקרה זה לבין נסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיהן האישיות של הנאשמים בפסקי דין אליהם הפנתה המאשימה, ובכלל אלה: תכנון מוקדם, עבר פלילי משמעותי ותסקירים שליליים. ב"כ הנאשם טען כי יש לייחס את חבישת הקסדה

והרכבת משקפי השמש לכך שהנאשם עוסק בשליחויות, ואין להסיק מכך דבר לגבי התכנון המוקדם שיוחס לו. ב"כ הנאשם ביקש להתעלם מטענת המאשימה, שלפיה סניף הבנק היה ללא מאבטח, שכן זו לא נכתבה בעובדות כתב האישום.

אשר למדיניות הענישה הנוהגת, הפנה ב"כ הנאשם למספר פסקי דין אשר לשיטתו רלוונטיים לענייננו, וגם אליהם אתייחס בפרק הרלוונטי בהכרעה. אציין, כי העונשים באותם מקרים נעו בין ל-6 ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

לבסוף ביקש ב"כ הנאשם לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-24 חודשי מאסר.

אשר לקביעת מיקום הנאשם בתוך המתחם, ב"כ הנאשם סבר כי יש להעמידו בחלק התחתון של המתחם. בתוך כך התייחס לעברו הפלילי של הנאשם וטען כי מדובר בעבירות ישנות ובהרשעות שהתיישנו. בהקשר זה הפנה לסעיף 19 **לחוק המרשם הפלילי ותקנות השבים, תשמ"א-1981 [חוק המרשם הפלילי]**, שלפיו מידע על הרשעה שהתיישנה לא יובא בחשבון בין שיקוליו של מי שהיה זכאי לקבלו אילולא ההתיישנות. הרשעתו האחרונה של הנאשם התיישנה בשנת 2015, טרם ביצוע העבירה מושא התיק דנא, המחוקק קבע כי יש לראות בנאשם כמי ששילם את חובותיו לחברה, ועל כן, לשיטתו, אין לזקוף לחובתו הרשעות שהתיישנו. זאת ועוד, לנאשם אין תיקים פתוחים. אשר לנסיבות האישיות של הנאשם נטען, כי הנאשם הוא כשליח במספר מקומות: במהלך היום הוא עובד בחברת שליחויות, בערבים עובד בפיצריה, ובשבתות עובד במשלוחים של ג'חנון ומוצרים נוספים לבתים, והכל כדי לפרנס את משפחתו, הכוללת ארבעה ילדים בגילאי 2 עד 12. אשת הנאשם עובדת כסייעת בגן ילדים. ב"כ הנאשם ציין כי במהלך חקירתו, אמר הנאשם לאחד מחוקריו (בתשאול ספונטני) כי ביצע את המעשים נוכח קשייו לפרנס את משפחתו, שחיה בתנאי מחסור, וילדיו נאלצים ללכת עם נעליים ובגדים קרועים. עוד הוסיף, כי הנאשם הודה ולקח אחריות על מעשיו.

5. **הנאשם**, בדברו האחרון, הביע חרטה על מעשיו וטען כי הוא מודע לכך שביצע מעשה חמור. לדבריו, הוא אדם נורמטיבי, אשר עובד בשתי עבודות על מנת לפרנס את משפחתו. עוד טען, כי בצבא שירת כלוחם ביחידת המסתערבים, ביצע מילואים במשך כ-15 שנים, ועבד בעברו כמאבטח באוטובוסים (בתקופת הפיגועים), בבתי ספר ובחברת החשמל. מאז פטירת אמו (לפני כשנתיים) נמצא בתקופה של בלבול וקשיים כלכליים. הוא התנצל בראש וראשונה בפני משפחתו - אשתו וילדיו - ואף ביקש להתנצל בפני פקידת הבנק. לבסוף טען כי למד את הלקח ואינו מתכוון לחזור לעסוק בפלילים ומבחינתו הוא כבר השתקם.

דין והכרעה

6. אָרוע אחד או מספר אָרועים? במקרה זה ברור לחלוטין כי מדובר באָרוע אחד, ולפיכך אין צורך להרחיב מעבר לכך.

7. בבחינת הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה, כבר נפסק לא אחת, כי סניפי בנק, סניפי דואר ומקומות נוספים כדוגמתם, הפכו בשנים האחרונות ל"טרף קל" לביצוע עבירות השוד, כאשר כל רצונם של המבצעים הוא השגת כסף קל. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם הם הזכות לביטחון אישי ולשמירה על זכות הקניין,

הגנה על שלום הציבור והגנה על שלומם ותחושת ביטחונם של העובדים באותם מקומות. חומרתה של עבירת השוד המתבצעת בסניף בנק איננה מסתכמת בפגיעה כלכלית בלבד, אלא גם בפגיעה בקורבנות תמימים - פקידי בנק ולקוחות - אשר חווים פחד ואימה בעת ביצוע העבירה, גם אם היא לא מתבצעת בנסיבות מחמירות. במקרה דנא, נוכח אופן בצוע השוד, כאשר הנאשם איים על הפקידה בטענה כי הוא נושא נשק שעה שהורה לה למלא את השקית בכסף (אך ככל הידוע - לא נעשה בפועל שימוש בנשק), אני סבורה כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בינונית.

8. אשר לנסיבות שקשורות בביצוע העבירה:

הנאשם ביצע את מעשיו לאחר **תכנון** מוקדם. הוא נכנס לבנק כשהוא לובש מעיל, חובש קסדה, מרכיב משקפיים אטומים ומצויד בשקית. גם אם לא מדובר בתכנון מתוחכם ומסובך, אין לראות בכך ארוע ספונטני.

הנאשם ביצע את העבירה באופן עצמאי ולבדו, ואחריותו לכך מלאה ובלעדית.

אשר ל**נזק הפוטנציאלי** - שוד לאור יום בסניף בנק יכול להתפתח לסיטואציה אלימה, הן מצד הנאשם, הן מצד מהנוכחים בבנק. ההתפתחות תלויה בנאשם רק באופן חלקי. הוא אינו יכול לצפות את תגובות הציבור הנוכח במקום ואת שעשוי להתרחש עקב כך. מובן, כי אילו נשא הנאשם נשק, היה הנזק הפוטנציאלי גדול בהרבה. כך גם מבחינת פוטנציאל הנזק הכלכלי שיכול להיגרם לבנק, המחזיק בקופותיו כסף מזומן רב. הנאשם אינו יכול לדעת האם יצא מהבנק עם ממון רב מאד, או שמא עם סכומים נמוכים יחסית. כך או אחרת, הנזק הכלכלי הפוטנציאלי כרוך גם בנזקים עקיפים שנגרמים לבנק ולמוסדות דומים - במשאבים שיש להשקיע במניעת מקרים כאלה, בפגיעה באמון הציבור, ועוד.

אשר ל**נזק הקונקרטי** - אמנם הנאשם לא נשא אקדח בפועל, אך פקידת הבנק לא ידעה זאת ודי באימה ובפחד שהטיל עליה בכדי לגרום לה לנזק נפשי ואולי אף לנזק פיזי. לכך יש להוסיף את הנזק הכלכלי הישיר שנגרם לבנק שעומד על 3,700 ₪, שלמיטב ידיעתי עד היום לא הושב.

9. אשר ל**מדיניות הענישה הנהוגה**, בפסיקה אליה הפנו הצדדים ניכרת מדיניות ענישה רחבה ומגוונת, המשתנה בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה. בהתייחסות לפסיקה יש לזכור כי תיקון 113 לחוק העונשין נכנס לתוקף במחצית 2012. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, נעזרתי, בין היתר, בפסקי הדין שאליהם הפנו הצדדים וכן בפסקי דין נוספים, כפי שאפרט. בכל המקרים מדובר בשוד, באמצעות פתק או איום בשימוש בנשק, אך ללא מעורבות של נשק אמיתי. בכל המקרים מדובר בהרשעה לאחר הודיה. בכל המקרים (למעט שניים - סעיף ז וסעיף יא להלן), סכום הכסף שנשדד הוא של אלפי שקלים בודדים, ולא עשרות אלפים:

א. בע"פ 3929/15 **יצחק נ' מדינת ישראל** [2.11.15], בית המשפט העליון דחה את ערעור המערער על חומרת עונשו. המערער הורשע על פי הודאתו בכך שנכנס לסניף בנק והציג לפקידה פתק בו איים כי ברשותו אקדח. הפקידה מסרה לו 10,780 ₪ והוא נמלט מהמקום. המערער ביצע את העבירה על רקע מצוקה כלכלית. בית המשפט העליון קבע כי מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא - **שנע בין 12 לבין 36 חודשי מאסר בפועל** - ראוי ואינו מופרז, כמו גם העונש שנגזר על המערער - **22 חודשי מאסר בפועל**, לצד עונשים נלווים. יש לציין כי המערער ביצע את המיוחס לו על רקע התמכרותו לסמים בשונה מהנאשם בענייננו. כאמור - המערער הודה במעשים והביע

חרטה.

ב. בית המשפט העליון בע"פ 1326/14 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל** [2.6.14] דחה את ערעור המערער, אשר הורשע לאחר הודייתו, במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירת שוד בסניף דואר בכפר מוסמוס כשבדו כלי הנחזה להיות אקדח. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המערער נע בין 18 ל-42 חודשי מאסר בפועל. בעת ביצוע העבירה היה המערער בן 20, תסקיר שירות המבחן המליץ על הטלת עונש מאסר לתקופה לא ממושכת, המערער הודה בהזדמנות הראשונה, החזיר את הכסף לבעליו, הביע חרטה ונעדר עבר פלילי. לאור כל האמור, בית המשפט גזר עליו 24 חודשי מאסר בפועל ו-12 חודשי מאסר על תנאי. בית המשפט נמנע מהשתת פיצוי וקנס כספי מאחר שהכסף הושב, כאמור, ונוכח מצבו הכלכלי הקשה של המערער.

ג. ע"פ 2678/12 **אבו כף נ' מדינת ישראל** [15.1.13] - המערער הורשע לאחר שהודה בביצוע עבירת שוד בסניף דואר בבאר שבע, כשהוא היה רעול פנים והורה לפקידה למסור לו כסף באמצעות פתק עליו היה רשום שמדובר בשוד, תוך איומים כי ישפוך במקום דלק. לחומרה, לקח בית המשפט בחשבון את חומרת העבירה, הצורך בהרתעה ועברו הפלילי של המערער. לקולה, הביא בית המשפט בחשבון את הודיית המערער, הבעת החרטה, נסיבות חייו הקשות, ביניהן האובדן הטרגי של בנו, והעובדה כי לא מדובר בעבירה ברף הגבוה. בית המשפט העליון דחה את הערעור ואישר את גזר הדין אשר עמד על 36 חודשי מאסר בפועל, 9 חודשי מאסר על תנאי והפעלת מאסר על תנאי של 12 חודשים במסגרת תיק קודם. נקבע כי מחצית התנאי יופעל בחופף ומחציתו יופעל במצטבר. בסופו של יום, עונשו של המערער עמד על 42 חודשי מאסר בפועל.

ד. ע"פ 6752/10 **טטראשוילי נ' מדינת ישראל** [5.4.11] - בית המשפט העליון דחה את ערעור המערער, שהורשע על יסוד הודאתו בעבירת שוד סניף בנק באמצעות פתק בו כתב "זה שוד תביא ת'כסף". הערכאה הדיונית גזרה על המערער 10 חודשי מאסר בפועל, עקב נסיבות חייו הקשות, העדר עבר פלילי, השבת כספי השוד, הודאה והבעת החרטה.

ה. ע"פ 2287/09 **והבה נ' מדינת ישראל** [25.1.10] - המערערים הורשעו על פי הודאתם בכתבי אישום נפרדים בכך ששדדו בצוותא חדא סניף בנק הדואר בכפר סבא. אחד המערערים נכנס לסניף כשהוא רעול פנים ואוחז אקדח פלסטיק בידו, הנחזה להיות אקדח אמיתי, ופנה אל מנהלת הסניף, נופף באקדח, איים עליה באומרו: "זה שוד" ודרש ממנה למסור לידיו את כל הכסף שבמגירה. בעקבות איומים אלה, מסרה לו המנהלת סכום של 3,300 ₪. המערער השני נותר מחוץ לבנק כדי לשמור ולהזהיר. מותבים שונים דנו בעניינם ובית המשפט העליון החליט לדון בערעורם במאוחד. לאור עקרון אחידות הענישה הפחית בית המשפט את עונשו של אחד המערערים (שנסיבותיו היא שונות מאד לחומרה משל האחר, לרבות עברו הפלילי), מ-36 חודשי מאסר בפועל ל-24 חודשים. בית המשפט העליון לא התערב בעונשו של המערער האחר, שבשל שיקולי שיקום מיוחדים, הערכאה הדיונית גזרה עליו שירות לתועלת הציבור בהיקף

של 500 שעות לצד צו מבחן ומאסר על תנאי משמעותי שעומד על 24 חודשים.

פסקי דין של בית המשפט העליון שאליהם הפנתה התביעה:

ו. ע"פ 606/13 **חכמון נ' מדינת ישראל** [11.12.13], ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה לגבי רכיב המאסר בלבד. המערער הורשע במסגרת הסדר טיעון בארוע אחד של שוד בנק באמצעות פתק, כאשר סכום השוד נע בין 3,000 ל-4,000 ₪. לחובת המערער 3 הרשעות קודמות ומתסקיר שירות המבחן עלה כי המערער מתקשה ליטול אחריות על מעשיו. שירות המבחן המליץ על ענישה מוחשית שניתן לבצעה גם בעבודות שירות. בית המשפט העליון דחה את הערעור והותיר את עונשו של המערער על כנו - **24 חודשי מאסר בפועל**, 12 חודשי מאסר מותנה ופיצוי בסך 3,000 ₪.

ז. בע"פ 322/13 **מזרחי נ' מדינת ישראל** [10.11.13], המערער הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירת שוד שאותה ביצע באמצעות פתק, כאשר סכום השוד עמד על 400 ₪ בלבד. בית המשפט עמד על נסיבות חייו הקשות: הוא איבד את עינו בילדותו, התמכר לסמים בגיל צעיר וסובל ממחלת שחמת כבד, שבעטיה נקבעה לו 100% נכות. לחובתו נזקף עברו הפלילי המכביד. בית המשפט העליון דחה את ערעורו והותיר את העונש שנפסק לו על כנו - **3 שנות מאסר בפועל**, לצד 10 חודשי מאסר מותנה.

ח. בע"פ 2678/12 **אבו כף נ' מדינת ישראל** [15.1.13] המערער הורשע על פי הודאתו, שלא במסגרת הסדר טיעון, בעבירת שוד סניף דואר שבוצע באמצעות פתק, שבו איים כי ישפוך דלק במקום. המערער שדד 2,000 ₪, כאשר המעשה בוצע על רקע התמכרותו לסמים ובעיות נפשיות ואישיות מורכבות (איבד את בנו). למערער עבר פלילי עשיר שבמסגרתו אף נשא מאסרים בפועל. בית המשפט העליון דחה את ערעורו והותיר את העונש שנפסק לו על כנו - **36 חודשי מאסר בפועל** לצד 9 חודשי מאסר על תנאי, הפעלת מאסר מותנה בן 12 חודשים מחציתו במצטבר וקנס בסך 5,000 ₪.

ט. בע"פ 5370/11 **בוזגלו נ' מדינת ישראל** [28.11.11] המערער הורשע על יסוד הודאתו בשוד בנק באמצעות פתק בו נכתב "זה שוד תביא את הכסף", שבמסגרתו שדד 5,800 ₪. המערער ביצע את העבירה על רקע התמכרותו לסמים. לחובת המערער עבר פלילי מכביד ולזכותו נלקחו בחשבון נסיבות חייו הקשות, עברו הפסיכיאטרי והעובדה כי הוא סובל ממחלת נפש. בית המשפט העליון דחה את ערעורו והותיר את גזר הדין על כנו - **34 חודשי מאסר בפועל** והפעלת מאסר מותנה בן 6 חודשים, שמהם 4 במצטבר, כך שעונשו עמד על 38 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה וחתימה על התחייבות כספית.

פסקי דין שאליהם הפנתה ההגנה:

י. ע"פ 2146/13 **בן דלק נ' מדינת ישראל** [25.7.13], שם הורשע המערער, על פי הודאתו בהסדר טיעון, בביצוע שוד באמצעות חפץ הנחזה להיות אקדח, בכך שנכנס לסניף דואר באשדוד בעודו רעול פנים, כיוון את האקדח אל עבר הפקידה, ואמר לה: "זה שוד תביאי לי את הכסף". הפקידה נענתה לבקשתו והעבירה

לו 2,020 ₪. בית המשפט התחשב בגילו הצעיר של המערער, בעברו הפלילי הנקי, בהודאתו במעשים שיוחסו לו ובלקחת אחריות. בית המשפט העליון דחה את ערעורו ואישר את מתחם העונש ההולם שקבע בית משפט קמא שנע בין 10 ל-36 חודשי מאסר בפועל, ואת עונשו שעמד על **11 חודשי מאסר בפועל** לצד מאסר מותנה ופיצוי בסך 3,000 ₪. יובהר, כי בית המשפט העליון הותיר את עונשו של המערער על כנו, בצינו כי מדובר בעונש "קל על-פי כל קנה-מידה" (פסקה 6).

יא. ת"פ 21087-05-13 **מדינת ישראל נ' וונדמו** [12.12.13], שבמסגרתו הורשע הנאשם, לאחר שהודה במסגרת הסדר טיעון, ב-3 מעשי שוד בנק אותם ביצע באמצעות פתק שהוכן מראש. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל לכל אישום, וגזר על הנאשם עונש של **3 שנות מאסר בפועל** לצד מאסר מותנה, קנס בסך 1,000 ₪ ופיצוי בסך 15,000 ₪ בגין שלושת האישומים (יובהר, כי סכומי השוד היו גבוהים ושניים מתוך השלושה עמדו על יותר מ-20,000 ₪). על פסק דין זה, של בית משפט מחוזי, לא הוגש ערעור.

יב. ת"פ 12033-02-15 **מדינת ישראל נ' עמרני** [24.11.15], שבמסגרתו הורשע הנאשם על פי הודאתו בהסדר טיעון, בבצוע שוד סניף בנק בתל מונד. גם בתיק זה הנאשם ביצע את השוד באמצעות פתק, שבו נכתב כי הוא חמוש ומסוכן. הנאשם, ששדד מהבנק 17,000 ₪, ביצע את המעשים לאחר תכנון מוקדם. בית המשפט קבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 לבין 36 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט עמד על נסיבותיו האישיות של הנאשם, ובכלל זה על מצבו הרפואי ועברו הפלילי הכולל שתי הרשעות בעבירות אלימות וסמים. לאור כל האמור, השית בית המשפט על הנאשם **20 חודשי מאסר בפועל** לצד מאסר מותנה וקנס בסך 4,000 ₪.

אציין כי ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה נוספת, ולאחר שעיינתי בה הגעתי לכלל מסקנה כי היא אינה רלוונטית לעניינינו, בין היתר, מאחר שמדובר במקרים שבהם נסיבות ביצוע העבירה שונות לחלוטין מהמקרה דנן (שוד טלפונים בצוותא ובאלימות, או ניסיון שוד בצוותא).

קביעת מתחם העונש ההולם

10. בהתחשב בפגיעה בערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מבצוע העבירה, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בבצוע העבירה, ובכלל אלה - התכנון המוקדם והשימוש באיומים על מנת לשדוד את פקידת הבנק, וכן בהתחשב בכך שבכל המקרים מדובר בנאשמים שהודו, עניין שחשוב למיקומם **בתוך המתחם** - הגעתי למסקנה כי **מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-42 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים נוספים.**

11. **חריגה מהמתחם:** סעיף 40 לחוק העונשין מאפשר לבית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולה, ולהביא בחשבון את שיקומו של הנאשם. במקרה שלפניי אין לי כל מידע, מלבד דבריי הנאשם הטוען שהשתקם, לכך שעבר הליך שיקומי כלשהו. הצדדים לא ביקשו לשלוח את הנאשם לשירות המבחן לשם קבלת תסקיר, ומן הסתם, לא סברו שיהיה בו כדי להוסיף דבר מה חשוב לתמונה.

סעיף 40 לחוק העונשין מאפשר לבית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור, כאשר יש חשש ממשי שהנאשם יחזור ויבצע עבירות, כך שהחמרה דרושה כדי להרחיקו מהציבור.

במקרה דנא לא מצאתי כי יש הצדקה לחרוג ממתחם הענישה, לא לקולה ולא לחומרה.

קביעת העונש בתוך המתחם

12. אשר למיקומו של הנאשם בתוך המתחם - בשלב הזה על בית המשפט להביא בחשבון את הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, כמצוות סעיף 40 לחוק העונשין. לזכותו של הנאשם אציין כי הוא נטל אחריות על מעשיו והודה בבצוע המעשים, עוד בטרם החל הליך שמיעת הראיות, ובכך חסך זמן ציבורי רב. עם זאת, יודגש, כי הנאשם לא החזיר את כספי השוד וגם לכך יש משמעות בעת שקילת לקיחת האחריות והבעת החרטה.

הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו - מעבר לפגיעה הטבעית המתלווה לענישה בפלילים, לא הובאו לפני נסיבות מיוחדות שבעטיין תגרם פגיעה בנאשם בשל גזירת העונש. כך גם לגבי הפגיעה הצפויה במשפחתו של הנאשם. אין חולק כי כל עונש שיוטל על הנאשם יפגע במשפחתו אך לא מצאתי כי מדובר בפגיעה החורגת מן הרגיל.

נסיבות אישיות של הנאשם: הנאשם הביע חרטה וטען כי למד את הלקח ואינו מתכוון לחזור לעסוק בפלילים. לטענתו, הוא השתקם. הנאשם טען בפניי כי הוא אדם נורמטיבי, אשר תרם למדינה - הן בשירות צבאי כלוחם, הן במילואים, הן בעבודות שונות שבהן עסק כמאבטח. הנאשם טען כי ביצע את העבירה לאור קשיים כלכליים שעמם הוא ומשפחתו מתמודדים, ועל רקע רצונו להעניק לילדיו תנאים בסיסיים נאותים. על דבר מאלה לא הובאה אסמכתה כלשהיא.

עבר פלילי: ברישום הפלילי של הנאשם מופיעות שלוש הרשעות שהתיישנו, וזאת בעבירות גניבה ואיומים (משנת 2008), הגרלות והימורים (משנת 2005) והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו (משנת 2004). כפי שציין ב"כ הנאשם, מאחר שמדובר בעבירות שהתיישנו, בית המשפט, אף שרשאי לקבל את המידע על קיומן, אינו רשאי להביאן בחשבון בין שיקוליו.

נסיבה נוספת שתישקל היא הרתעה אישית של הנאשם והרתעת הרבים: בית המשפט עמד לא פעם על הצורך במיגור תופעות אשר הפכו שכיחות והדבר בא לידי ביטוי בצורך בהעברת מסר מרתיע ומשמעותי. לעניין זה אפנה לע"פ 2304/11 ארליכסון נ' מדינת ישראל [19.1.2012] [עניין ארליכסון], פסקה ה, שם ציטט כבוד השופט רובינשטיין מע"פ 4872/95 מדינת ישראל נ' אילון, פ"ד נג(3), 1, 7 [2.11.1995] את הדברים הבאים:

"מבחינת האינטרס הציבורי, אין זה מספיק להטמיע בחוק סטנדרטים של התנהגות. הציבור חייב לראותם מיושמים בכל עת ולראות בהם חלק בלתי נפרד מנהגים חברתיים מקובלים המגנים על גופו, על רכושו ועל כבודו של כל אחד מתוכם. ענישה סלחנית במקרים של התנהגות עבריינית חמורה עלולה להביא להתמוטטות עכבות מוסריות, להתפרש כהתפשרות על ערכים ועל נורמות, לפגוע

באמינות מימושו של האיום בעונש מאחורי החוק ולהעביר מסר שלילי לעבריינים פוטנציאליים המועדים לבצע עבירות מאותו סוג. באותו אופן שבו השתת עונש ממשי היא בבחינת ביטוי חברתי חריף לגינוי שלו ראויים המעשים החמורים ..".

חשיבות ההרתעה בעבירות, שהן גם נפוצות יחסית, גם קלות מאד לביצוע וגם מסיבות נזק רב לציבור בכללותו ולקרבות בפרט, דורשות הרתעה ממשית. כאלה הן עבירות שוד במוסדות כספיים שונים, כפי שציין בית המשפט העליון לא אחת [עניין ארליכסון]. בע"פ 4521/12 סואמי נ' מדינת ישראל [30.6.14] צוטטו בהסכמה דברים שנאמרו בע"פ 6752/10 טטראשוילי נ' מדינת ישראל, פס' ז' [5.4.11], פסקה ז, מפי כב' השופט (כתוארו אז) רובינשטיין:

"עבירות השוד על סוגיהן מגיעות לפתחם של בתי המשפט חדשות לבקרים, והן לובשות צורות שונות. מהן קשות ואכזריות ומהן ברמה נמוכה יותר; הצד השווה שבהן הוא הרצון להשיג כסף קל. בענייננו מדובר באדם בעל רקע נורמטיבי, אשר ניגש לסניף הבנק ובידיו פתק המורה לפקיד להעביר לו כסף; והנה, זממו עלה בידו, מבלי שיצטרך 'ללכלך את ידיו' בנשיאת נשק או באיומים קולניים. ואולם, כמובן תיאור זה אינו מלא; שכן נקל לשער את האימה האופפת את הקרבן, במקרה זה פקידת הבנק, אל מול השודד - שהרי אין היא יודעת אם יש בידיו נשק ומה כוונותיו האלימות. על כן מתחייב רף ענישה מרתיע, וככלל, מאסר בפועל ...".

לפיכך, אני סבורה כי יש לתת משקל משמעותי לשיקולי ההרתעה והגמול, על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, שעל פי טענתו - הביאו אותו לבצע את העבירה. לכך ניתן להוסיף דברים שנאמרו בעניין ארליכסון הנ"ל, וצוטטו בהסכמה בע"פ 1875/14 אורן נ' מדינת ישראל [13.5.15], פסקה 14, שעניינו מעשי שוד: "מצוקה כלכלית אינה יכולה להכשיר מעשי נבלה ופריעת חוק".

עם זאת, באיזון המתחייב בין האינטרסים המנוגדים, אני סבורה כי יש להשית על הנאשם עונש שיבטא את שיקולי הגמול באופן מידתי למידת אשמתו ונסיבותיו האישיות של הנאשם, ותוך התחשבות בהודאתו המוקדמת, על משמעויותיה. לפיכך, דעתי היא כי יש להעמיד את עונש המאסר קרוב למרכז מתחם העונש שקבעתי, אך מעט מתחתיו.

13. אשר לרכיב הקנס: לצורך קביעת גובהו, התחשבתי בגובה הסכום שנשדד (ולא הוחזר) ובמצבו הכלכלי של הנאשם (כמצוות סעיף 40 לחוק העונשין), אם כי המשקל שניתן להעניק לנתון זה הוא מוגבל, מאחר שהנאשם לא תמך באסמכתאות את דבר מצבו הכלכלי הקשה.

סיכום

14. נוכח כל האמור, אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל בן 24 חודשים, בניכוי ימ"י מעצרו (מיום 20.12.15);

ב. מאסר בן 12 חודשים, אך הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור

עמוד 9

עבירת אלימות, לרבות אלימות כלפי רכוש;

מאסר בן 6 חודשים, אך הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירת רכוש, למעט כזו שכרוכה באלימות, ולמעט לפי סעיף 413 לחוק העונשין;

ג. קנס כספי של 1,500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-3 תשלומים שווים ורצופים החל ביום 1.6.17 ובכל 1 בחודש בחודשים העוקבים. אי תשלום סכום אחד במועדו יעמיד את כל יתרת הקנס לפרעון מיידי;

ד. פיצוי כספי בסך 1,500 ₪ לנפגעת העבירה, שישולם עד ליום 1.12.16.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, ח' אלול תשע"ו, 11 ספטמבר 2016, בנוכחות הצדדים.